

ОГНИЩЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРОСВЕТА В ПЛОЕЦ

(Пред прага на 130-годишнината на
Плоещкото българско училище)

Марин Люлюшев

Въпросите на българската емиграция в Румъния са обект на проучване на мнозина български и румънски изследователи. В контекста на тази тема проблемът за българската просвета в Плоещ през Възраждането не е намерил съответно историко-педагогическо осветление.

Значимостта на проследяването на духовното развитие на нашите сънародници в Беряса и Плоещ е неоспорима поради обстоятелството, че те имат съществена дял за националното утвърждаване на българските заселници в румънските земи през Възраждането, в борбата за независима и самостоятелна българска църква, в моралната и материална подкрепа на народностни и патриотични инициативи, в борбата за етническо оцеляване чрез формите и средствата на организираното училищно обучение на българските деца преди Освобождението.

Изследването не претендира за изчерпателност. Това е опит за очертаване на контурите на формиране на българската колония и на нейното духовно извисяване, както и за изясняване приноса на българските търговци, занаятчии и просветни дейци в Беряса и Плоещ за национално самосъхранение като значимо етническо цяло във Влахия през периода на Българското възраждане.

Развитието на българската просвета в Беряса и Плоещ има драматична по своята същност и характер история. До 1830 г. българската колония в Плоещ и околността му, датираща от втората половина на XVIII в., не успява да открие свое училище. След приниждането на няколко хиляди нови заселници през 1829 – 1830 г. и заселването на Беряса се правят опити за поставяне на начало на българско учебно дело в този край на Влашко.

Този процес обаче е свързан с непрестанна борба с националистичес-

ки настроени гърци и тяхното влияние върху румънските административни учреждения за недопускане на културно-национално обособяване на българската етническа група в Пloeц и околността му. За това свидетелстват непрекъснатите жалби на българската община до румънската администрация и училищните настоятелства в Пloeц и Букурещ против притесненията и интригите, които гръцките представители в различните административни звена в града създават на българското население в стремежа му да открие свое училище.

В молбите на българската общност до градското училищно настоятелство се посочва, че българските колонисти желаят да имат свое учебно заведение, като за целта разполагат с подготвено лице за учител – хаджи Йордан Сливенлията (Иван Селимински)¹. През този период със средствата и труда на българските заселници в Беряса се построява българска църква, чиито руини до 30-те години на настоящия век са личели.

Иван Селимински също подава молба до училищното настоятелство (6. VII. 1835 г.). В нея той изразява готовността си да се посвети на просвещението на децата на своите сънародници и съграждани от Сливен, основали българска колония в Беряса². Малко по-късно последва и втора молба, подкрепена с искането на българските колонисти и техните деца от Беряса и Пloeц за по-скорошно от-

криване на родно училище. На 9. VIII. 1835 г. Селимински уведомява училищното настоятелство в Пloeц³, че му се разрешава от училищното управление в Букурещ да основе училище⁴.

Всъщност в архивните материал на префектурата на окръг Прахова от 1836 г. се споменават две училища в Беряса (“Нов Сливен”), водещи обучение на гръцки език, като в едното от тях се учат 20 деца, а във второто – 30⁵. Румънският изследовател К. Бонку в последната си монография споменава за функциониране на едно българско общинско училище за сливенските колонисти през 1836 г., без да определя мястото му – в Пloeц или в Беряса (“Нов Сливен”)⁶.

По всяка вероятност училището на Иван Селимински преустановява своята работа в края на 30-те или в началото на 40-те години на XIX в., тъй като в листата на общинските училища в Пloeц през 1846 г. не фигурира, а се споменава за училище, ръководено от Иван Трандафиридис (Иван Трендафилов), изрично посочен като българин⁷. В неговото училище се учат 65 деца (гърци, българи и румънци) по ланкастерската система на обучение. Няма съмнение, че първото българско училище, открито в Беряса в резултат на преодоляване на редица затруднения от административен характер, прекратява дейността си през 1837 или 1838 г., когато българските заселници напускат този район и се преселват в Пloe-

ещ, заемайки някои "махали" в града.

Относно училището на Иван Трендафилов в труда на М. Севастос не се посочва ясно къде се водят занятията, кой издържа това училище, на какъв език се води обучението. Още повече, че в графа II "Cunostinjele lor" (техните познания) срещу името на Йоан Трандафиридес е отбелязано, че "едва владее малко гръцки"⁸.

Непълни и противоречиви са румънските източници по отношение на българското учебно дело в Плоещ през първата половина на XIX в. Докато в "Големия географски речник на Румъния"⁹, издаден през 1901 г., е отбелязано съществуването на 16 училища в Плоещ към 1. VII. 1842 г., между които и едно българско, то М. Севастос, който издава големия си монографичен труд 36 години по-късно, не отбелязва този факт в "листата на общинските училища в Плоещ" в посоченото време.

Големият брой частни училища и пансиони през първата половина на XIX в. в такова малко градче като Плоещ наред със съществуващите румънски (държавни) и гръцки училища се обяснява с обстоятелството, че заможната прослойка от населението предпочита тези учебни заведения със "специални" учебни планове, издържани от богатите родители – търговци, фабриканти, занаятчии, духовници, административни служители в градското управление и

др.¹⁰ Само общинските учебни заведения на отделните етнически групи, в това число и на българската, имат народностен характер и целият запазенето и разгарянето на националното съзнание и културно-просветните традиции на народа¹¹.

През 50-те години на XIX в. българската общност в Плоещ назначава Н. Трендафилов за певец при църковните служби в румънската църква "Св. Йоан", докато се построи новата църква "Св. Стефан", с намерение в нея службата да се води само на български език¹². След изграждането на новия храм действително за известно време зазвучава българска реч при различните ритуали. През втората половина на 50-те години обаче по решение на румънските и българските църковни епитропи се въвежда богослужение на гръцки, а не след дълго и на румънски език. Така българският език е елиминиран завинаги в храмовете на града.

За отслабналото национално самосъзнание на заможните българи в Плоещ узнаваме от писмото на Васил Добрович от Галац до Г. С. Раковски в Нови Сад (2. IX. 1857 г.). В него между другото се посочва, че българщината в този град не бележи успехи, не се подкрепят и разгръщат достатъчно патриотични инициативи от българските първенци, в това число и от свещеник Христо¹³. Аналогични критични бележки към българската колония в Плоещ се отправят през 1861 г. и от в. Дунавски лебед¹⁴.

Състоянието на националния дух сред българските колонисти в този град е обект на разглеждане и от в. "Гайда". Вестникът изразява неудовлетворението си от застоя на обществените работи на плосецките българи. Липсата на просветно огнище на българската колония, споменът за просветните традиции в Сливен и за активната борба, провеждана през 30-те години за родни училища в "Нов Сливен" и след това в Плосец, стават злободневна тема на прогресивната българска емиграция в другите български колонии в Румъния, както и на българския емигрантски печат.

През 1864 г. неколцина будни българи от града излизат с призив към заможните свои плосецки сънародници да подкрепят инициативата за откриване на новобългарско училище за всички деца на българските колонисти в Плосец, като всеки съобразно възможностите си направи дарение за осигуряване на съответен бюджет за неговата издръжка. На първо време се предвижда да се пригоди една частна къща за училище, а след това да се пристъпи към построяване на собствена училищна сграда¹⁵.

През 1865 г. българската общност в града е в трескава подготовка за откриване на училище. През същата година Иван Касабов се озовава в Плосец, като българската община отправя молба към него да остане за по-продължително време в града и да ѝ помогне да поставят основите на родно училище¹⁶. Несъмнено Касабов

оказва помощ на сънародниците си при събирането на средства за нуждите на бъдещото учебно заведение. След сериозна организаторска подготовка през 1866 г. неколцина родолюбци със своите пожертвувания от 50 – 100 жълтици слагат начало на просветно огнище в Плосец, в което постъпват повече от 100 български деца¹⁷.

Откритото при такива обстоятелства училище в Плосец, без сериозни и постоянни материални източници за поддържане на учители и на самото обучение, не просъществува дълго време. Мнозина богати български търговци и фабриканти, които са в състояние да пожертват част от печалбите си за духовното развитие на младото поколение в емиграция, стоят настрана от обществените дела и предпочитат да изпращат децата си в по-висши румънски учебни заведения или частни пансионни заведения независимо от високите такси в тях.

По този повод българският емигрантски печат поставя на обществено обсъждане равнодушието на някои плосецки български първенци към състоянието на народността им, към училището, което не може да просъществува дълго време без средства¹⁸.

През 1869 г. учител в плосецкото българско общинско училище е Рашко (Раїчо) Блъсков¹⁹. Природно надарен, обичащ безпредельно децата на своя народ, Р. Блъсков полага усилия да преодолее народностната апатия

на повечето от българските търговци и фабриканти в Пловдив, да привлече поне част от тях в обществените дела, да разгори националните чувства и любовта им към родната просвета и култура. Въпреки мизерното му възнаграждение той прави дарение на училището с цел да увлече тези, които притежават огромни богатства и минимална гражданска съвест и национална гордост. Примерът му обаче остава без последствие. По този повод в „Свобода“²⁰ с тревога отбелязва, че българската буржоазия в Пловдив оставя училището без поддръжка, а учителя Р. И. Блъсков – без възнаграждение.

Възрожденският емигрантски печат през 60 – 70-те години на XIX в. ни предлага оскъдни данни за откритото българско училище в Пловдив. От тях се вижда, че става въпрос за начално училище с един, двама или трима учители. При откриването на училището се споменават имената на Ив. Касабов и Р. И. Блъсков, а през следващите две учебни години (1867 – 1869 г.) – на С. Богоров, Н. В. Бордев, Ал. В. Читаклиев, П. Кисимов, Ив. Кършовски и други, но по всяка вероятност те скоро са напуснали работата си поради незаплащане на техния труд или поради преминаване на друга работа. По този повод в „Македония“ отбелязва, че честата смяна на учителите в българското училище в Пловдив (за 2 – 3 години са подменени 7 учители) и намаляването на броя на учениците от 100 на 25 се дъл-

жи предимно на липсата на средства, на гражданска народностна позиция у някои заможни българи²¹.

Анализирайки съобщенията на емигрантския печат за недоброто състояние на Пловдивското българско училище в края на 60-те години на миналото столетие, може да се направи извод, че родолюбивото и народностната инициатива у „дълната и средната класа“ от българската емиграция в Пловдив да се открие българско училище се възникват от неколцина твърде заможни българи, рано изгубили своето национално съзнание, приобщили се към културните ценности на турци и румънци²².

През 1870 г. българското училище в Пловдив е пред прага на самозакриването си. Учителят Р. И. Блъсков е в голямо материално затруднение. В касата на училищното настоятелство липсват средства за заплащане на неговия труд. Училището се памира в частна къща, а наемът не е платен, поради което собственикът предявява искане към Р. Блъсков²³.

Това състояние на българската просвета в града дава повод на в. „Свобода“ отново да се обърне с апел към сънародниците си в Пловдив: „Стреснете се и събудете се, братя българи пловдивчани!... Пожалеете ако не себе си, то децата си, които ще отговарят за вазе. Нашето отечество чаква от вазе много... Наредете училището и нека то бъде, каквото е било досега...“²⁴.

В началото на 70-те години плов-

ещкото българско училище е вече закрито. Вярно е, че някои родолюбци от този град все още имат надежда да възкресят просветното огнище, но липсата на минимални средства за тази цел прави това неосъществимо. Малко по-късно става известно, че по настояване на българската община още преди да бъде закрито българското училище румънското Министерство на просвещението и вероизповеданията решава да отпусне годишна помощ на това училище в размер а 200 жълтици, при условие че бъде съставен устав, бюджет и се избере грижовно и надеждно училищно настоятелство²⁵, което да подсигури чрез дарения постоянен източник на средства за издръжката на българското учебно заведение.

От 1872 г. до началото на Освободителната руско-турска война от 1877 – 1878 г. не е известна съдбата на училището. По всяка вероятност след закриването му българските деца постъпват в румънските учебни заведения. В началото на 70-те години група родолюбци успяват да открият читалище, за което споменават вестниците “Свобода” и “Демокрация”²⁶.

Известно раздвижване сред българската колония в Плосец настъпва през втората половина на 70-те години на миналото столетие. То е свързано с дейността на българската революционна организация, с подготовката на въстание в България, с преминаването на чети през Дунава,

с активната дипломатическа борба на Русия в защита на южните славяни и пр. Издаването на първите български вестници в Плосец – “Vulturul” през 1876 – 1877 г. и “Independanța națională” през 1877 г., е свързано с дейността на Иван Кършовски и Светослав Миларов в града²⁷. През 1877 г. тук се издава и в. “Дунавска зора”.

Началото на 1877 г. е ознаменувано с активна народностна дейност в българското читалище в града. Изнасят се беседи, сказки, коментират се събитията. Обявяването на войната от страна на Русия през април 1877 г. се посреща с възторг от цялата българска колония в Плосец. Българската община започва да записва доброволци за постъпване в Българското опълчение. За първи път се чества с особена тържественост Денят на славянските първоучители св. св. Кирил и Методий на полето – в сформирания лагер на българските опълченци в присъствието на хиляди българи от града и от другите селища в Румъния, руски войски и румънски представители на официалната власт, много румънски граждани²⁸.

Възторгът у плосецките българи и надеждите им, че Руско-турската война ще донесе свобода на България, нямат граници. Само през месеците май и юни 1877 г. в Българското опълчение край Плосец постъпват 782 доброволци от българските колонии в Румъния. През май 1877 г. от Плосец се записват 37 доброволци²⁹.

След Освобождението малка част от по-заможните българи напускат града и се връщат в освободеното отечество. По-голяма част от българските колонисти остават в Плоещ.

В заключение могат да се направят следните изводи:

Българската колония в Плоещ се формира на два етапа. Първото заселване се извършва през или около 1780 г., а второто, най-крупното, предимно от бежанци от Сливен и Ямбол и околностите им, през 1830 г. Те се устройват на закупеното от Андон Иванов (Иванович) място в района на Беряса, недалеч от Плоещ, с намерение да построят ново селище – Нов Сливен.

Българското учебно дело в Нов Сливен започва твърде рано, като през 30-те години на XIX в. не надхвърля рамките на начално училище по системата на взаимното обучение. Откриването на българско училище в Нов Сливен през годините 1835 – 1836 е съпроводено с преодоляването на редица затруднения вследствие на упорството и отрицателната позиция на гръцкото представителство в румънските просветни учреждения в Плоещ и Букурещ спрямо духовното развитие на българското население във Влашко.

Наложилото се ново преселение от Беряса в Плоещ в края на 30-те или началото на 40-те години на миналото столетие поради стремежа на

местния земевладелец (боер) да превърне в безропотна работна сила, в крепостни селяни българските заселници не дава възможност за икономическо възможване и духовно развитие на селяродниците ни от Нов Сливен. Въпреки тези неблагоприятни условия и обстоятелства през 1845 – 1846 г. те правят нов опит за откриване на свое училище, който в края на 40-те години се оказва безуспешен поради липса главно на средства.

В резултат на консолидационните процеси сред българската общност в Румъния, настъпили през втората половина на XIX в., на борбата за изграждане на национална просвета и култура и на движението на българския народ за църковна независимост като израз на общия, единен национално-възродителен процес българската колония в Плоещ прави трети опит през 1866 г. да постави основите на новобългарска просвета в този град.

Откритото класно училище по инициатива на средните търговци, занаятчиите и безимотните е подкрепата на част от по-заможните български колонисти главно поради субективни причини и проява на недалновидност от страна на заможната прослойка от българската емиграция в Плоещ не успява да изпълни своето предназначение, което на свой ред повлиява след себе си тежки последици за историческата съдба на плоещката българска общност.

БЕЛЕЖКИ

¹ Вж. публикуваните жалби на българската общност в Пloeц до румънското градско управление и училищно настоятелство през периода 1835 – 1836 г. от румънския изследовател М. Севастос (S e v a ș t o s, M. Monografia orașului Ploesti. Buc., 1937, pp. 700 – 701, 730 – 733, 132 – 135); Arh. Stat. Buc., Ministerul Instrucțiunii, dos. 1729/1845. f. 124, 127, 129; За училището на хаджи Йордан, т. е. на Иван Селимински, узнаваме и от рапорта на румънските учители от държавното училище в Пloeц през 1837 г., публикуван от Sevastos, M. o. c., p. 701.

² V e l i c h i, C. Emigrarea bulgarilor din Slivna în Tara Româneasca în anul 1830..., p. 308; S e v a s t o s, M. o. c., pp. 43 – 45, 700 – 701, 731 – 733; През 1834 г. българските колонисти в Беряса наброяват повече от 600 семейства.

³ Вж. К р и с т а н о в, Цв., Ив. Пенков, Ст. Маслев. Д-р Иван Селимински като учител, лекар и общественик. С., 1962, с. 120 – 121.

⁴ S e v a s t o s, M. O. c., p. 736. В листата на частните училища в Пloeц през 1837 г. фигурират 6 училища, между които и едно на хаджи Йордан, т. е. Иван Селимински (Școala grecești: școala Siliminschi Ioane).

⁵ S e v a s t o s, M. Monografia orașului Ploesti..., p. 737; В о п с и, С. Școala Prahoveană, Secolele X – XIX. Editura didactică și pedagogică. Buc., 1976, p. 46.

⁶ S e v a s t o s, M. O. c., p. 737; В о п с и, С. O. c., pp. 48 – 49.

⁷ S e v a s t o s, M. O. c., p. 706, 735.

⁸ Ibid., 735.

⁹ Marele dicționar geografic al României, vol. I. Buc., 1898, p. 767.

¹⁰ В о п с и, С. O. c., pp. 47, 48. Румънският изследовател К. Бопку въз основа предимно на архивей материал проследява образователното дело в окръг Прахова през един доста дълъг период, като мимоходом споменава и за наличието на български частни училища в Пloeц през 30-те години на миналия век. Изразявам своята благодарност за подарената ми от него монография.

¹¹ Arh. Stat. Ploesti, F. Prefectură județului Prahova, dos. 253/1838, f. 10; Arh. Stat. Bic., F. Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, dos. 6700/1837, f. 57, 61.

¹² Д у н а в с к и л е б е д, год. II, бр. 56, 25. X. 1861, с. 226.

¹³ А р х и в на Г. С. Раковски, т. II. Пиема до Раковски 1841 – 1860. С., БАН, 1957, с. 225 – 226. Свещеник Христо от Пloeц извършва предателство спрямо Андрей Дешу (капитан Дешу българин, осъден на 11 години затвор за участие в Браилския бунт от 1843 г.) при втория бунт през 1844 г. на затворниците българци в Телета, за което е повторно осъден на доживотен затвор. А. Дешу е освободен като политически затворник по време на Юлската революция от 1848 г. Вж. Исторически материали. – Изв. на Истор. д-во в София, кн. X, 1930, с. 115, 118 – 129.

¹⁴ Д у н а в с к и л е б е д, год. II, бр. 566, 25. X. 1861, с. 226.

¹⁵ Г а й д а, год. II, бр. 5, 10. VIII. 1864, с. 33.

¹⁶ Б ъ л г а р с к а и ч е л а, год. I, бр. 32, 3. I. 1864, с. 127 – 128.

¹⁷ А р х и в на Г. С. Раковски, т. I. С., БАН, 1952, с. 316. Вж. К а с а б о в, Ив. Моите спомени от възраждането на Бъл-

гария с революционни идеи. С., 1905, с. 44; НБКМ – БИА, ф. Иван Касабов, шив. номер 2109.

¹⁸ Дунавска зора, год. II, бр. 20, 29. III. 1869, с. 78.

¹⁹ Пак там, бр. 48, 30. XI. 1869, с. 192.

²⁰ Люлюшев, М. Развитие на българското образование в Добруджа след Кримската война. – Трудове на ВТУ “Кирил и Методий”, т. X, кн. 2, 1973, с. 143; Цариградски вестник, год. VVII, бр. 340, 3. VIII. 1857; Пак там, год. VII, бр. 331, 1. VII. 1857; Пак там, год. VII, бр. 364, 1. II. 1857.

²¹ Свобода, год. I, бр. 5, 3. XII. 1869, с. 37, 38; Пак там, с. 38; Македония, год. IV, бр. IV, бр. 2, 20. XII. 1869, с. 2.

²² Македония, год. III, бр. 20, 12. IV. 1869, с. 3; Блъсков, Р. Автобиография. – СБНУНК, кн. XVIII, С., 1901, с. 600.

²³ Дунавска зора, год. II, бр. 23, 19. IV. 1869, с. 91; Пак там, год. II, бр. 48, 30. XI. 1869, с. 192.

²⁴ Свобода, год. I, бр. 22, 3. IV. 1870, с. 174–175.

²⁵ Свобода, год. I, бр. 15, 12. II. 1870, с. 117.

²⁶ Македония, год. V, бр. 25, 22. VI. 1871, с. 3.

²⁷ Свобода, год. II, бр. 20, 31. X. 1871, с. 153.

²⁸ Стоянов, Ст. Поява и развитие на българския периодичен печат. Изд. на Хр. Г. Данов. С., 1936, с. 12, 14–16; Sevastos, M. O. c., p. 778.

²⁹ Стара планина, год. I, бр. 72, 15. V. 1877, с. 259.

³⁰ Ц В Л–В. Търново, ф. 42, оп. 1, а. е. 23, л. 19, 20, 79; Григоров, П. Плоч и нашето освобождение. – Отец Паний, год. XII, кн. 3. С., 1940, с. 119.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Площ. Общ изглед на града през 1871 г.

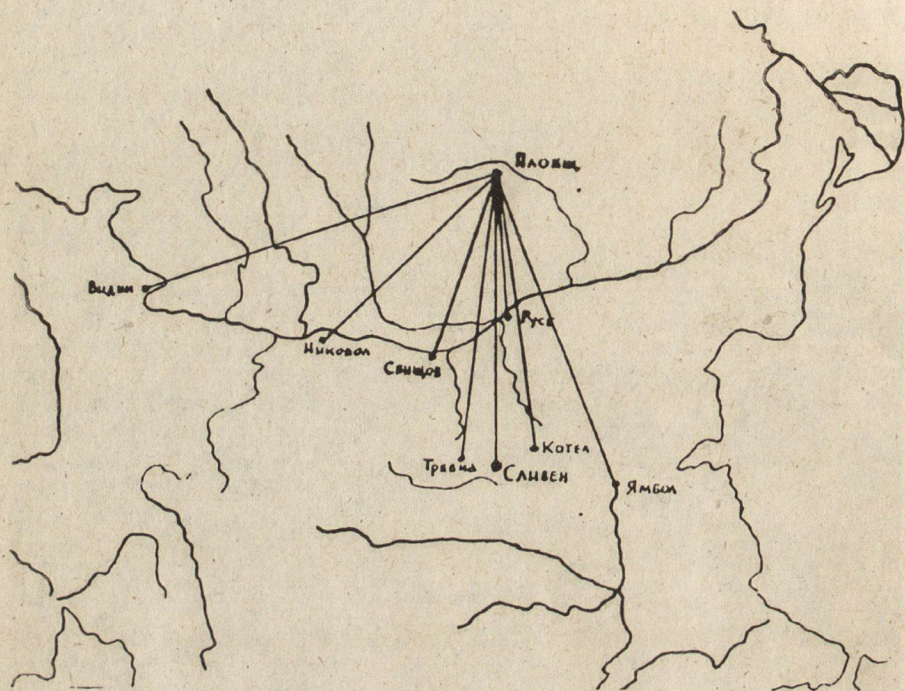
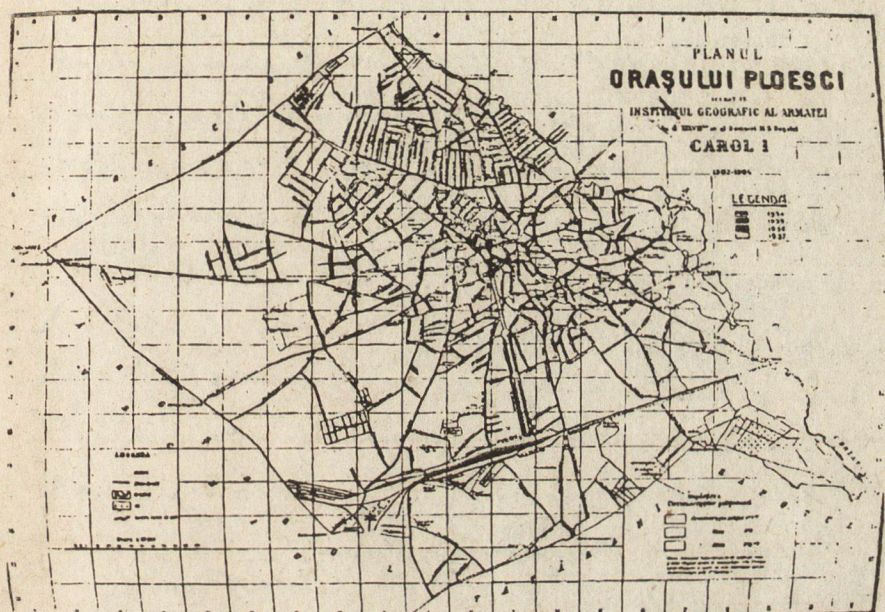

Схема на хетерогения състав на българската колония в Пловещ, по с преобладаващо мнозинство от Сливен

Карта на гр. Плоещ. Недалеч от центъра на града живеят много българи и сега, румънски граждани, потомци на някогашната многохилядна българска колония (означените с кръг райони)

№ 156. адм. № 17

15

Искам да ви изкажа благодарност
за добротата и вниманието.

Съставил съм проект за по-добро
управление на имуществото и
за даване на по-голяма
свобода на местните власти и
на населението. Проектът е
свързан с въпроса за
развитие на българските
земледелци и за даване на
по-голяма свобода на
местните власти.

Д-р
Иван
Иванов

(Signature)
№ 35

Писмо-жалба на българските заселници от "Нов Сливен" (Беряса) против ограниченията на дадените им привилегии и свободи за духовно развитие от местните власти и боери (земеделци)

1063
1918

Български колони: 26.

Данъци на Български
Български колони

Всички жители на новоселищата в Пловдив
са длъжни да платят данъци на Български колони
за всички имоти, които имат в новоселищата.
Данъкът се плати веднъж годишно, а именно
до 1 декември. За неплатените данъци се
сметат лихви и пенални таксове.
Български колони

[Handwritten signature]

834: подел

Западна България

платените данъци
за всички имоти
които имат в новоселищата.
Данъкът се плати веднъж годишно

Р. М. 4
1918

Писмо-жалба на българските колонисти от Беряса ("Нов Сливен") до градското административно управление в Пловдив против нарушенията на предоставените им привилегии и свободи в областта на упражняване на професии и на битовото устройване

Cinstiții Eforii a Școalelor Naționale.
Comitetul de inspecția școlii din Ploești.

Spre răspuns la porunca cinstiții Eforii cu No. 640, plecat să face cunoscut ca punerea în lucrare atingătoare de pele. Ioan Săliminski Hagi Iordan s'au pus în lucrare întocmai dându-i-se încă de atunci și cea către dânsul poruncă și s'au iscălitură în cnigă. Iar ca nu s'au făcut cu valvă și cunoștința a tot orașul, datorțiile ocârmuitorului n'au ertat ca o pricină făcută de vreo câțiva din orașani și necr-tând morala a să da în cunoștința obștei.

1835 Decemvrie 16. Ocârmuitor, (ss) *Bărcănescu.*

*Писмо на училищната дирекция в Пловещ (16. XII. 1836 г.) до
Управлението на националните (румънските) училища във връзка с
придобиването на разрешително за учителстване на
Иван Селимински (хаджи Йордан Сливнелията)
(по С е в а с т о с, М. Цит. съч., 732)*

No 289 Слѣдств. в. 26. г.

Въ свѣдѣніи...
Слѣдств. в. 26. г.
1836. г. 206

Слѣдств.
1836

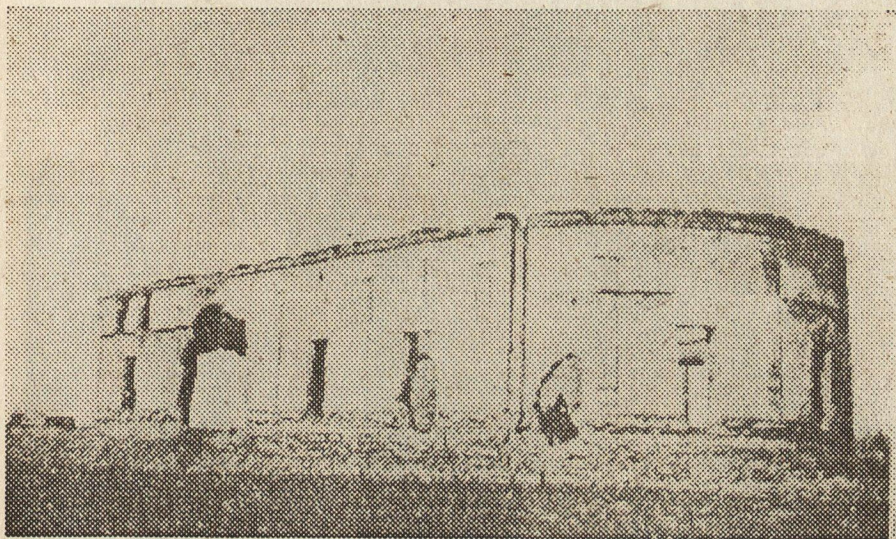
1836

Документ от 1836 г., от който се вижда, че българските заселници от "Пов Сливен", преодолявайки неимоверни трудности при устройването си и водейки непрестанни борби против непрекъснатите нарушения на дадените им привилегии, успяват да открият частно училище с преподаване на гръцки език, в което се учат децата им

INVĂȚĂTORII CARE AVEAU ȘCOLI PARTICULARE CU LIMEA DE PRED. GRECEASCĂ :

No. ser.	NUMELE ȘI PRONUMELE	Cunoștințele	Grăd. Metodul, cartile ce întrebuințază	Num. copiilor	Instituția
1	Aristide Mavrocordat cu 2 tovarăși	Cunoaște l. greacă pentru care are testimoniu de știința metodului lancaster	Lecții elinești: gramatică, aritmetică, diferite metode	11 copii	Cămin
2	Ion Fangomescu, Iacob Zisid	Cunoaște bine l. elină veche, țară testimoniu	Orice autor în l. elină. Deosbir în l. greacă și vorbită	55 copii	Cămin
3	Ion Trandafiridis, bulgar, cu frul său Teodor	Abia poate vorbi puțin grecește	Numai rugăciuni bisericesti, după metodul vechiu. Abecedar, octoih	65 copii	Cămin
4	Zaharia Vucarist	Cu slabe cunoștințe numai de limba vorbită	Numai rugăciuni bisericesti, Abecedar și octoih	20 copii	Cămin
5	Gheorghe Demetriad	Vorbește și citește prea puțin grecește	Rugăciuni bisericesti după metodul vechiu, abecedar și octoih	20 copii	Cămin
6	Const. Leascolu	Cunoaște l. grecească vorbită și pe cea românească	Rugăciuni bisericesti în orice carte pentru l. vorbită	15 copii	Cămin
7	Stavru Arghiridis	Ceva cunoștințe de l. elinească	Ceva elinește pentru începători	14 copii	Cămin

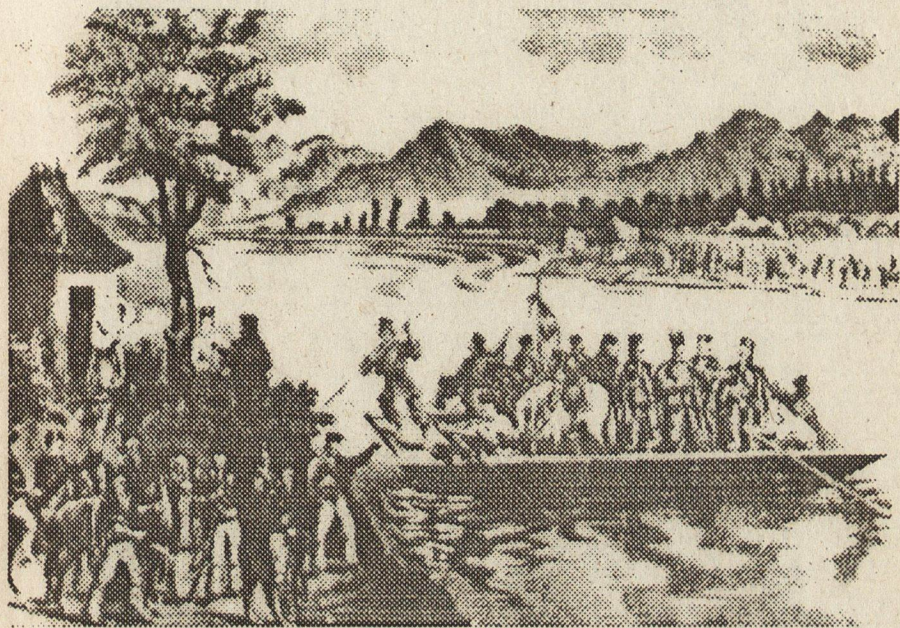
Списък-таблица на учителите, които преподават в частни училища в Пловещ на гръцки език (1846 г.). Посочено е и училището на Иван Трендафилов с 65 ученици

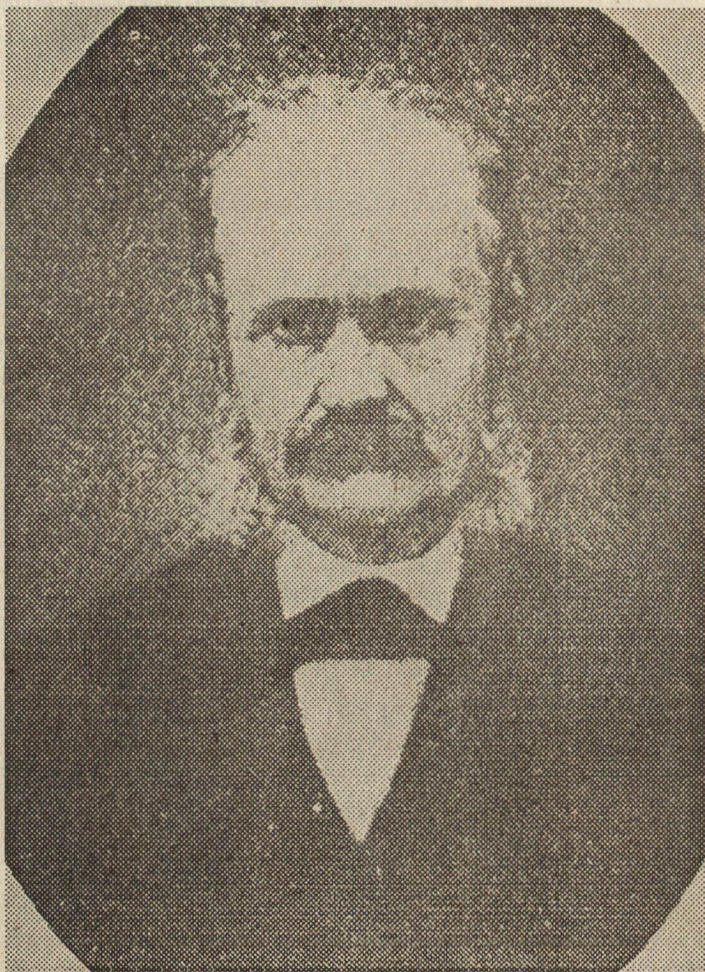
Българската църква в Беряса ("Пов Сливен") в руини

Д-р Иван Георгиев Селимински (1799 или 1800 – 1867 г.), български учител, лекар, учен и обществено-политически деец в Румъния. Активен участник в черковно-националната борба. Родоначалник на материалистическата традиция в българската философска мисъл

Момент от преминаването на р. Олт от бойците на Тудор Владимиреску по време на антифеодалното и антифанариотското движение през 1821 г., в което участва масово българската емиграция в Румъния. Счита се, че хаджи Продан от Пловещ, цитиран в литографията на К. Ислер, е лицето, отговарящо за материалното осигуряване на гвардията на този румънски народен водач

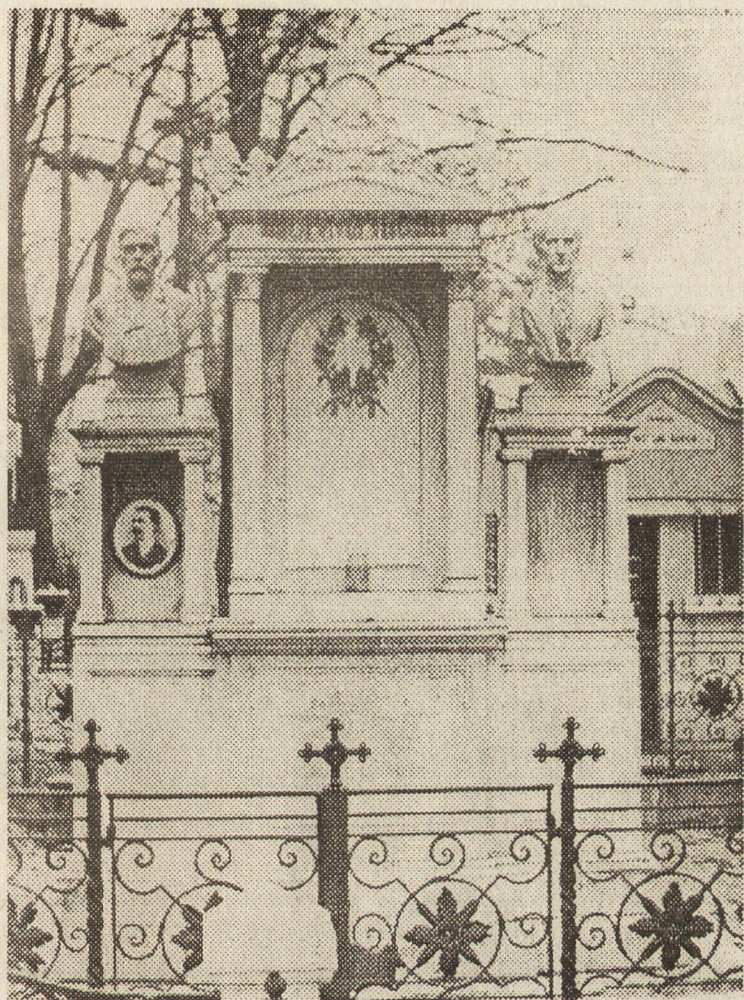
*Тане Танеску (Атанасиу, Атанас Атанасов), голям български търговец
в Пloeц, родом от Сливен, спомоществовател на народностни
инициативи в града*

Хаджи Васил Василев от Пловещ – един от високообразованите българи в града, полиглот, голям общественик, подпомагащ материално българското училище

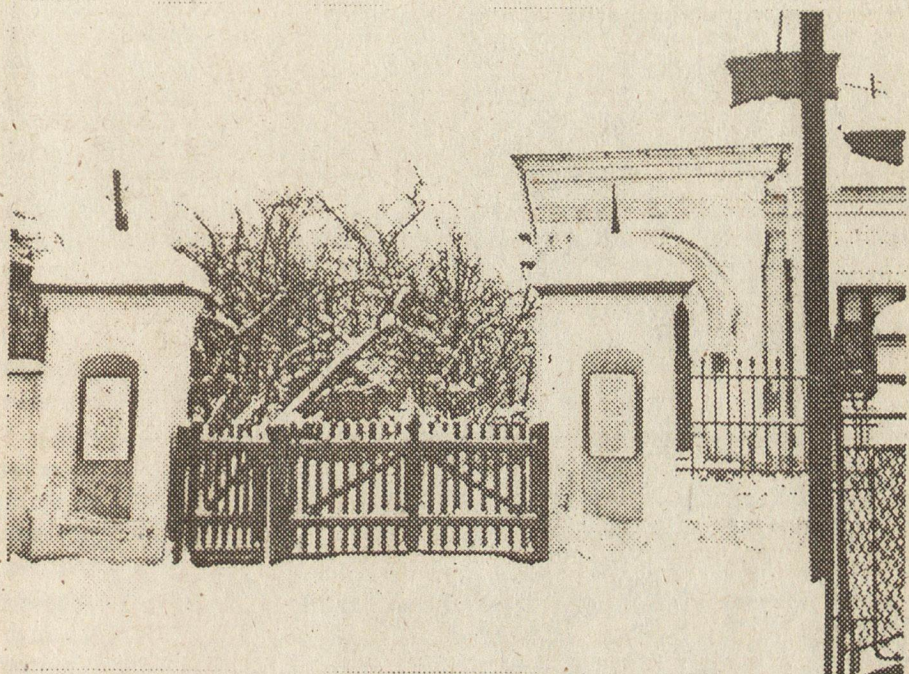
Семейна гробница на Христо Тодоров (Христодореску) от Плоец, един от инициаторите за откриване на българско училище в града, осигурил учебници, вестници и списания за неговите нужди

Семейна гробница на Петко Нешков (Петку Нешку), българин от Пловдив, подпомагащ материално училищното дело в града през втората половина на XIX в.

*Управителният съвет на гр. Пловдив през първата половина на XIX в.
Първият отляво (седналият) е Тане Танеску (Атанас Атанасов),
родом от Сливен, а петият на задния ред отляво надясно е Димитрие
Светеску (Димитър Цветков), също родом от Сливен*

*Къщата на Българското опълчение в Пловдив от 1877 г., намираща се
на ул. "Яши" № 5*

HEARTH OF THE BULGARIAN EDUCATION IN PLOIESTI
(On the occasion of the 130th anniversary of its foundation)
Marin Liuliushev

Summary

In the present article the author makes an attempt, on the occasion of the 130th anniversary of the Bulgarian school in Ploiesti, to throw light on some basic moments of its history stressing on the formation of the Bulgarian colony in the town, pointing out its outstanding personalities, following the establishment of the church-school board and the opening of the one another teaching school in Beriasa in 1836 and later a primary school in Ploiesti in 1886.

Very important moment is the pointing out of the contribution of Bulgarian educational activists from Ploiesti — Ivan Seliminski, Ivan Kasabov, Raicho Bluskov et. al. for the development of the Bulgarian education in this town, for the protection of our emigrant-compatriots from denationalization and assimilation by means of the organized school training.